

๒๐

ขั้นที่ ๕

เราท่านทั้งหมดด้วยกันนี้มีรูป เวทนา สัญญา สังขาร
วิญญาณ กันทั้งนั้น

คำว่า รูป เวทนา สัญญา สังขาร วิญญาณ ตัวตนเรา
นี้แหละ ภิกษุ สามเณร อุบาสก อุบาสิกานี้แหละ มีอยู่ ๕
เท่านั้นแหละ รูป ๑ นาม ๔

รูป ๑ ก็คือ มหาภูตรูป ทั้ง ๔ ดิน น้ำ ไฟ ลม ที่ประชุม
เป็นร่างกายนี้ นี่เรียกว่ารูปขั้น

เวทนา ก็เวทนา ความรับอารมณ์ ความรู้อารมณ์ เวทนา
แปลว่า ความรู้อารมณ์ หรือรู้อารมณ์ หรือรับอารมณ์ ทุกข์ สุข
ไม่สุขไม่ทุกข์ ดีใจ เสียใจ เลื่อมยศ เรียกว่าเวทนา

สัญญา ตาจํารูป จําเสียง จํากลิ่น จํารส จําลมผัส ที่
เราจําหมดทุกคน นี่แหละเรียกว่า สัญญา

สังขาร ความคิดดี คิดชั่ว คิดไม่ดีคิดไม่ชั่ว

วิญญาณ ความรู้แจ้งทางทวารทั้ง ๖ รู้แจ้งทางตา หู
จมูก ลิ้น กาย ใจ

รูป เวทนา สัญญา สังขาร วิญญาณ ๕ ประการนี้เรียกว่า
เบญจขันธ์ทั้ง ๕

เบญจขันธ์

๒๑ ธันวาคม พ.ศ.๒๕๕๖